

na te jednu oveću jezerku. U pratnji g. Moritza bile su dvije dame, također njegovih godina, koje su uprkos visoke starosti izvršile ovo, po njihovoj izjavi, interesantno putovanje. Iako su sijedi putnici doživjeli kod Dubrovnika jedan veoma neugodan slučaj, obećao je g. Moritz

iduće godine ponovno doći u nađi da će u ribolovu postići bolje uspjehe.

Tvorničar ribarskog pribora na rijeci Gackoj. U pratnji g. Rikarda Hafnera novinara iz Osijeka, posjetio je rijeku Gacku gosp. Thöner, tvorničar ribarskog alata i pribora u Č. S. R.

Novosti i vijesti

Ekскурzije studenata slušača ribarstva. Uz pomoć Ministarstva poljoprivrede (Din 5.000.—) i Kr. banske uprave Savske banovine (Din 1.500.—) organizirane su ovoga ljeta dvije ekскурzije studenata Poljoprivredno šumarskog fakulteta u Zagrebu, pod vodstvom Prof. Josipa Plančića. Prva ekскурzija sa oko 30 studenata izvedena je na ribogojilište u Bohinjsku Bistricu i na Bohinjsko jezero. Zatim Vintgar, Bledsko jezero te konačno Jesenice, gdje su razgledani bazeni na sabiralištu rakova tt. Kuzmičov i Bunjin. Studenti su prisustvovali sortiranju, pakovanju i otpremanju rakova za izvoz u inostranstvo. Odatle su se vratili u Zagreb.

Druga ekскурzija je izvedena kasnije. Pravac puta bio je: Iz Zagreba u Turković Selo na banovinsko ribogojilište, staro na Cesarovcu i novo na Vitunju. Odatle su ekскурzisti krenuli u Rudopolje, a zatim pješice na Plitvička jezera. Pregledali su sva jezera pod vodstvom Prof. Plančića, a zatim su krenuli dalje u Gospić, gdje su također pregledali skladišta rakova Ličkog ribarskog društva, kao i otpremu rakova. Poslije toga uputili su se na ribogojilište toga istog društva u Brušanima, odakle su odmah nastupili povratak preko Velebita, Karlobaga i Sušaka u Zagreb. U ovoj drugoj ekскурziji bilo je oko 15 studenata.

Borba protiv bizamskog štakora. U mjesecu junu održana je na Belju konferencija o borbi protiv bizamskog štakora, koji je prodro sa sjevera u naše krajeve i već nanosi znatne štete vodogradevinama, kao i ribarstvu. Na konferenciji su bili izaslanici Ministarstva poljoprivrede (gg. Dr. S. Mužinić i M. Ristić), izaslanici Ministarstva saobraćaja, Ministarstva građevina, zatim ribarski referenti Savske (Prof. Plančić), Dravske (Ing. J. Jošt) i Dunavske banovine (K. Laghofer), te predstavnici Državnog dobra »Be-

lje« i konačno Direkcije državnih željeznica iz Zagreba. Na konferenciji je podnio opširan referat direktor Zavoda za primijenjenu zoologiju g. Prof. Plančić o širenju i šteti, koju nanosi bizamski štakor, kao i o mjerama, koje su dosada poduzete te o pribavljenim sredstvima i postignutim rezultatima. Konstatovano je tom prilikom na samoj konferenciji prema podacima predstavnika Drž. dobra »Belje«, da je bizamski štakor već prodro k nama i sa sjevera iz Madžarske, dok je dosada zauzeo samo rijeku Muru i Dravu te neke pritoke. U svrhu organizacije dalje borbe protiv ovog štetočinitelja stavljeno je u dužnost Banskoj upravi Dunavske banovine i Državnom dobru »Belje« da uz stručnu saradnju Zavoda za primijenjenu zoologiju iz Zagreba, organizuju daljnju akciju namaknuvši ujedno potrebna sredstva za tu svrhu.

Sporazum o banovinskim uredbama o ribolovu. U mjesecu junu održana je na Belju konferencija ribarskih referenata sjevernih banovina u svrhu sporazuma o izjednačenju, odnosno podjednakom određivanju minimalnih mjera i lovostaja za ribe, kako ne bi došlo do prevelikih razlika između pojedinih banovina i time do zloupotrebe sa strane zlonamjernih eksploatora ribolova, odnosno kriomčara. Sa strane Ministarstva poljoprivrede prisustvovao je šef Ribarskog otsjeka g. Dr. Slavko Mužinić sa g. Mihajlom Ristićem, ribar. referentom u Ministarstvu. Nadalje su prisustvovali referenti za ribarstvo kod Savske banovine g. Prof. Plančić, Dravske g. Ing. J. Jošt, Dunavske g. K. Langhofer, Drinske g. Ing. I. Jelačin i Moravske g. Ing. N. Basarić. Slična konferencija za Primorsku, Zetsku i Vardarsku banovinu imala bi se održati kasnije na drugom mjestu.

Na konferenciji je dogovoreno i zaključeno šta treba preduzeti u pogledu

lovostaja i minimalnih mjera za ribe u pograničnim vodama između pojedinih banovina, odnosno kako bi trebalo odrediti lovostaje i minimalne mjere u bano-vinskim uredbama, koje će se donijeti.

Kuriozna molba pilanara. Stupanjem na snagu novog zakona o slatkovodnom ribarstvu dobilo je ribarstvo u mnogom pogledu novi poticaj za oživljavanje mjera zaštite. Tako je bilo i nekoliko pilanara pogodeno globama radi nemarnosti t. j. puštanja pilovine u ribolovne vode.

Sada su se sjetili pilanari i poslali su banskoj upravi u Zagrebu jednu pretstavku u kojoj su se pritužili, da im se brani puštati pilotinu u vodu, da su oni to oduvijek radili, da im nitko nije u tome smetao, a sada najednom prave im se smetnje.

Ovom predstavkom zaista su pilanari pružili rijetku, ali i tragikomičnu karakteristiku ribarskih prilika na onim vodama gdje se oni osjećaju, ili su se dosada osjećali, kao apsolutni gospodari. Njihovo priznanje da su oduvijek bacali i puštali pilotinu u vodu, zbilja je vrlo dragocjeno i može ga upotrebiti i budući pisac povijesti našeg slatkovod. ribarstva.

Smatramo, da je u većini slučajeva, bacanje pilovine u tekuće ribolovne vode, samo znak nemarnosti, kao i dokaz omalovažavanja Zakonom zajamčenih ribarskih prava. Nedopustivo je međutim, da zbog uštede malih svota za pilanare, kojima je jeftinije puštati da voda odnosi pilovinu, propada ribarstvo mnogih potoka i rijeka, uslijed zamuljivanja, trulenja i postepenog trovanja.

Stoga treba ribarima i interesentima preporučiti da prema odredbama novog zakona prijavljuju zloupotrebe sa pilovinom te da o svakoj prijavi vode računa sve do najviših nadležnih instancija.

Zakupnik ribolova.

Močenjem konoplje truju se ribe i rakovi. U okolici Ivanca u Hrvatskom Zagorju žale se interesenti, da tamošnji potoci i rijeke pružaju žalosnu sliku u vrijeme močenja konoplje. Na hiljade uginulih riba nosi voda ili leži uz obale. Naši seljaci moče konoplju u tekućoj vodi namjesto u barama i posebnim močilima (jamama za namakanje konoplje). Nekada je stanovništvo bilo upozoravano javnim proglasima, a nadzorni organi su pozivali vlasnike da uklone konoplju iz te-

kućih voda. Sada, na žalost, toga više nema pa bi ribarska društva trebala intervenirati kod nadležnih vlasti, da se putem općina pouče i upozore vlasnici konoplje.

Suzbijanje tamanjenja pastrve u Bosni.

U okolici Travnika, Bugojna, Livna i drugih mjesta u zapadnoj Bosni ima mnogo potoka i riječica poznatih po svojim pastrvama i drugim plemenitim ribama. Opaženo je međutim, da neovlašteni ljudi mnogo love pastrve i druge ribe te ih prodaju u okolici ili otpremaju u Sarajevo, dakako kriomice. Ne samo mrežama nego i dinamitom uništavaju ribe. Izgleda da pretstavke tamošnjih ribarskih društava nisu imale stvarnog uspjeha, jer naredbe što vlasti izdaju u svrhu zaštite i čuvanja ribe ostaju većinom bez efekta, jer su nadzorni organi, osobito žandarmerija, vrlo opterećeni množinom drugih poslova. Najsigurnije sredstvo bi bilo, da ribarska društva i drugi interesenti postave vlastite čuvare u smislu uredbe o javnim zakletim, oružanim organima za nadzor nad ribolovom (ribarskim stražarima i čuvarima ribolova). Paralelno s tim trebalo bi ustrajno tražiti da banske uprave postave na svoj trošak javne oružane ribarske stražare. Vjerojatnije je, da bi rezultat bio povoljniji nego od dosadanjeg puštanja mlada i poribljavanja, koje će imati i postići svoju pravu vrijednost tek onda kada javni oružani ribarski stražari budu stalno čuvali potoke i rijeke na kojima je izvedeno poribljavanje.

U okolici Daruvara uništavaju rakove.

Ljubitelji ribolova i rakolova u Daruvaru i okolici, tuže se na bezobzirno uništavanje riba dinamitom i ostvama. Isto tako ove godine su počeli iz onoga kraja na veliko izvoziti rakove u Sloveniju, osobito u Ljubljano, ali rakolov vrše neuki ljudi, željni lahke zarade, tako divljački da su mnogi potoci potpuno opustošeni i ostali su tako reći bez ijednog raka. Ribolovci u Daruvaru a osobito g. Stanko Kovačić knjižar, žele osnovati ribarsko društvo, koje bi stalo na put uništavanju riba i rakova.

Zanimljiv rad jednog ribarskog društva. U Lovincu (Lika) postoji već više godina ribarsko društvo »Opsenica«. O tom piše »Lička sloga« ovako:

Čast našem ribarskom društvu »Opsenici«, koje je doista sada lijepo uredilo

mjesto. Da se iole kod nas radi u ovom smislu, naše bi mjesto bilo prvo u Lici. »Opsenica« je bila neke godine zašumila Delačev brijeg, pa su neki gadovi i rde svo počupali i uništili, a ne znaju, da osim sramote svima nama nanose škodu ovakvim radom sebi i svima. Koliko je »Opsenica« imala okapanja i neprilika samo sa švercerima i njihovim saveznicima, a naš svijet nije odmah uvidio, da od švercera još niko nije imao koristi nego štetu, jer su nam oni uništili mnogo ribe i raka, da se ne će naše vode oporaviti desetak godina, a jesu li igdje ikad šverceri što dali za opće dobro i bi li ikad u Lovincu zasadili samo jednu lipu ili ga ovako uredili? Pitajte ih, tu su među vami živi i zdravi! — Ovih su dana naši župljani uredili groblje, posjekli ogradu i očistili. Narod je što se tiče groblja dosta nezadovoljan, a moglo se već davno urediti, kako Bog zapovijeda. Svi mi želimo imati lijepo groblje, al se neko mora za nj i brinuti, ne će nam valjda ribarsko društvo i to urediti ili se ko nada, da će to šverceri urediti. Ovi najmanje, jer, ne opamete li se, jedva će i naći zadnji početak u ovom našem groblju. Za ovake je groblje negdje drugdje ...

Ovo je dokaz kako organizirani ribari udaraju na teške zapreke u svom radu. Društvo iz Lovinca racionalno (i legalno, kao zakupnik ribolova) lovi rakove i prodaje ih po vrlo lijepoj cijeni na veliko oko Din. 12.— po kg. Šverceri tajno dovlače rakove u Zagreb pa ih katkada u vrećama nude i po 4 Din. za kilogram.

Borba s vidrama. Neobičan slučaj desio se prije nekoliko dana seljaku Trifunu Radiću iz Agića kod Derven-te. On je neko veče u blizini velike brane kod sela Miškovaca bacio strukove u rijeku Ukrinu. Najednom je seljak začuo jak pljusak vode, opazivši na mjesecini, kako na površini pliva velika vidra. Vidra se s velikom ribom u gubici popela na star vrbini panj, koji se nalazio u blizini obale. Trifun je odmah naslutio, da se u panju nalazi gnijezdo vidre, pa se odmah sutradan zaputio na to mjesto, da ga potraži. Seljak se skinuo i zaplivaov prema panju. Došavši do njega, vidre su se preplašile i skočile u vodu. Seljak je u panju opazio dvije mlade vidre, koje je htio izvući, ali su u taj čas stare vidre navalile na njega. Kako nije imao nikakvog oružja, Trifun se morao braniti golim

rukama, pa je u toj borbi zadobio mnogo teških ujeda. Tek skokom u rijeku spasio se seljak od razdraženih životinja.

Krada ribe iz ribnjaka. Ribogojstvo u Končanici i Poljani oslobodilo se je grupe kradljivaca ribe. Čuvarima ribnjaka nije bilo moguće zaštititi ribu od krađe, jer su kradljivci na njih pucali iz revolvera i pušaka. Uz intervenciju žandara uapšena je cijela družba od dvadesetak kradljivaca, među kojima je na žalost bilo i imućnijih ljudi. Otpremljeni su Okružnom sudu u Slav. Požegu.

Kuhanje riblje čorbe u Petrovaradinu. Središnji savez slatkovodnih ribarskih zadruga u Novom Sadu uredio je, da se svakog petka priređuje znamenita riblja čorba u gostioni Fon u Petrovaradinu. Priredbu vrši i nadzire jedan istaknuti ribar funkcioner Saveza.

Ribarska izložba u Novom Sadu održana je od 9. do 12. o. g. aprila prigodom stočarske izložbe. Središnji savez slatkovodnih ribarskih organizacija razaslao je tom prilikom velike lijepo izradene reklamne plakate, a na izložbi je postignut dobar uspjeh, iako se mnoge ribarske organizacije nisu odazvale, vjerojatno zbog siromaštva. Osobito dobro je radila ribarska kuhinja, koja je za tri dana prodala ribe za preko Din 12.000.— većinom kuhane, u obliku paprikaša ili poznate riblje čorbe.

Podaci za Savjetodavni ribarski odbor Dunavske banovine. Savez slatkovodnih ribarskih zadruga u N. Sadu uputio je za drugarima ovu okružnicu:

Kako će se uskoro sastati banovinski savjetodavni ribarski odbor biće potrebno da naše zadruge što pre u koliko nisu do sada već javile svoje želje Savezu neka što pre to učine, jer moramo na sednicu ovog odbora doći sa gotovim materijalom. Jedna od važnih tačaka jeste da sve zadruge traže povišenje broja članova savjetodavnog odbora na barem 24. U smislu §. 54 zakona o slatkovodnom ribarstvu imaju se dati sledeći odgovori:

1. Najmanju veličinu ispod koje se pojedine vrste riba ne smeju loviti.
2. Vreme kada se pojedine vrste riba ne smeju loviti (lovostaj) kao i ostale zabrane i ograničenja za vreme lovostaja.

3. Propise i ograničenja u pogledu ribarskih prava, veličine okaca na ribarskim spravama, zatim u pogledu pojedinih načina ribolova kao i u pogledu noćnog ribolova.

4. Odredbe koje se tiču iscrpljivanja odnosno odvratanja vode u cilju ribolova, kao i obaveznog prethodnog obaveštavanja ribarskog ovlaštenika u slučaju da se iscrpljivanje i odvratanje vode vrši u kakvom drugom cilju.

5. Odredbe koje se tiču splavljenja i spuštanja drva niz pojedine ribolovne vode, u cilju zaštite riba u njima.

6. Odredbe za suzbijanje ribljih bolesti, kako u otvorenim tako i u zatvorenim vodama.

7. Odredbe za zaštitu životinja koje služe ribama za hranu.

8. Odredbe za zaštitu ikre.

9. Odredbe za zaštitu ikrišta, naročito u pogledu pripuštanja pataka na ikrišta i u male ribolovne vode.

10. Odredbe radi obezbedenja povratka ribe sa poplavljenih područja u vodu od koje je nastala poplava. (§ 10 tač. 3 glasi: u vodama koje dolaze od poplave zabranjeno je svakome, pa i ribarskom ovlašteniku i vlasniku poplavljenog zemljišta, praviti ma kakve prepreke koje sprečavaju slobodan povratak ribe u glavnu vodu).

11. Odredbe u pogledu vršenja ribolova naročito u cilju da se izbegnu sukobi između ribara prilikom vršenja ribolova i da se omogući lakši nadzor nad vršenjem ribolova.

12. Odredbe za zaštitu ribnjaka i mrestitišta i postrojenja u vezi sa njima.

13. Pre izdavanja naredaba predviđenih ovim paragrafom ima se saslušati banovalni ribarski odbor. Naredbe koje iz-

Ribarski sport

Ribarska društva u Osijeku. U Osijeku postoji već 15 godina »Osječki ribolovni športski klub«, najstariji klub te vrste u Slavoniji. U najbližoj okolici Osijeka nema nikakvih ribarskih klubova.

Ove godine osnovano je ribarsko udruženje »Drava« sa sjedištem u Osijeku donjem gradu. Članovi toga udruženja jesu većinom mali ribari, koji love ribu od zanata i od toga žive, ali ih imade i športskih ribara. Za sada se još slažu jedni sa drugima, a cilj im je da se udruženi lakše bore za svoja prava i lakše izbegnu svim nepravdama, koje su im kao poje-

daje Ban imaju se pre objavljivanja podneti Ministru poljoprivrede radi koordinacije sa naredbama drugih banovina.

Na gornja pitanja ima se dati odgovor.

Žalosna slika sa jedne osječke vode. U blizini grada Osijeka nalazi se jedan mrtvi rukav rijeke Drave t. zv. Stara Drava kod Retfale. — Ta je voda bila nekada najbolje ribolovište u okolici Osijeka i najpodesnije prirodno mrijestilište za našu nizinsku ribu. Danas tu vodu imade u zakupu vlasnik kudeljare, koja leži na jednom kanalu regulacije Vuke, koji kanal utječe u tu Staru Dravu. Tim kanalom danas utječe u St. Dravu smrdljiva otrovana voda, zaostala iza močenja lana i konoplje u kudeljari zakupnika te vode.

Stara Drava je totalno uništena, a najgorje je, da je baš sada, kada u tu vodu dolazi riba iz Drave radi mriještenja, opet u velikim količinama puštena tim kanalom zatrovana, smradljiva i pokvarena voda u St. Dravu, a nitko ni prstom nije maknuo u obranu te štetne pojave.

Sva je Stara Drava mutna, života u njoj nema, riba je dijelom uginula a dijelom (koja je dospjela) vratila se u Dravu. — Bilo bi potrebno da mjerodavni, što hitnije stvar na licu mjesta izvide i daljnje uništavanje ribe na takav način zabrane.

Primj. ur.: Po §. 16. novog Zakona o slatkovod. ribarstvu ne mogu zakupci ribolova biti industrijska i druga preduzeća na vodi, koja otokom, otpacima ili svojim postrojenjima djeluju štetno na ribarske vode.

Stoga bi trebali ribarski interesenti, u prvom redu zakupci drugih voda da traže promjenu ove odredbe zakona.

dincima nanašane i da dodu do vode koja im leži tako reći pred nosom (osječki dio rijeke Drave), te da izbegnu svima neugodnostima koje su do sada imali na tim vodama. Poraditi će ujedno na tome da dodu do jedne vode, koju je grad Osijek uz minimalnu naplatu na dugi niz godina izdao jednom licu uz uvjet da tu vodu preuredi u ribnjak, a sada namjesto ribe na toj vodi uzgaja patke i drugu živad sa ribom koja u tu vodu dolazi iz rijeke Drave. To su dakle potpuno opravdani razlozi da se udruže.

Osim ova dva spomenuta ribarska dru-